

ՅԱԻԵԼՈՒՄԻ ՄԱՍԻՍ ԼՐԱԳՐԱՅ

ԹԻԻ 486. 1861 ՄԱՅԻՍ 31

ԵՏԵՆԵՐԵՆՈՒԹԻՒՆ

ԱՍԱՑԵԱԼ ԻՏԱՐԵԴԱՐՁ ՀԱՆԴԻՍԻ

Ա.Զ.Գ.Ա.ՅԻՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Չքնաղ տեսարան :

Եզգասէր Տեալք . Հայրենեաց անձնանուէր որդի մը , այսպիսի տօնելի աւուր փառաւոր հանդէսը , երբ ահի յանդիման օտարազգի բռնասէրի* մը լեզուին գովուլ թեան արժանի նիւթ եղած կը տեսնէ , միթէ , արդէն իւր վրայ կրած ջերմ ու բուռն պաշտօնութեամբ կրնայ ան տարբեր և լուռ մնալ . վայրկեան մ'անգամ ո՛չ :

Մանաւանդ՝ ի՞նչ քաղցր յիշատակութեամբ կը յափըշտակուի , տեսնելով իւր արեւնակից եղբայրները , իբրև մէկ ընտանեաց , մէկ ծնողաց հարազատ որդիք , արշալուստի գէմ արթնուն ոգւով , խնդումներէս և ուրախասիրտ , մեծ բազմութեամբ կուգան ահա՛ Օսմանեան բարեխնամ Երջային վանքին Կենդանադրին տակ , Սահմանադրական դպիւնէնէս և վարդապատիկ Ամարին մէջէն թեւ թեւի տուած անցնելով , միաձայն երգօք անոր առաջին տարեդարձը շնորհաւորելու դարձու դաշտի վրայ . Եւ ման Իսրայէլի որդւոցը , որ ծերք և տղայք արմաւենիի և ձիթենու ճիւղերով , « Ուսանա՛ն » երգելով , խուռն բազմութեամբ աշխարհիս Փրկարար Տէրը Երուսաղէմ կը մոցունենին , որ էր ինքն իսկ Սուրբ Եւտարան . Եւ ահա Հայկայ որդիքն ալ Արօնի և Եզգութեան ոգւով կը դիմեն ընդ առաջ Սահմանադրութեան որ Երջային կեանքը Երեզային վերջին օրուան հետ կապակցող ազնիւ թել մըն է . Պարծա՛նք Հայութեան :

Եւրդ . Հայրենասէր Հայոց մեծ միութիւն մը այս կա՛նանադեղ հովտի վրայ իբրև անմեղ հօտ դառանց արթնուն հովուի , ժողովուած տեսնելով , երևակայութիւնս

բոլորովն յափշտակուած , կարծես թէ պիտի համարձակիմ գէթ այս օրուան համար նմանցունել հոս Երարատ դաշտին և ըսել . « ահա՛ Հայաստանի լեռները , ահա՛ տերեւախիտ ծառ աստանները . ահա՛ Արասի , ահա՛ հոս խմանալին Հայաստան և ահա՛ իսկ անոր արեւնակից դաւակները » , ընդ պաշտպանութեամբ Օգոստոսիս . Ինքնակալին իւրեանց . որոյ « կեցցէ՛ » ներուն ձայնը բոլոր օդին մէջ արձագանք կուտան :

Իայց հոս դիտելու արժանի կէտ մ'ունինք . միթէ հանդիսիս ներկայ չեղող Հայերը պիտի կրնա՞նք ըսել որ մեր արտին հետ մէկ չեն և զուրկ կը համարուին այս ուրախութեանէն . երբէք . Եւ մեն թաղէ եկած մասնաժողով , իւր մնացեալ թաղական եղբայրց սիրոյ երեսփոխանները , հրաւիրակները կը կոչուին . անոնք ալ մեզի հանդիսակից են . անոնք ալ Սահմանադրութեան ծննդիտ բարեկամներն են . և ճշմարիտ Հայ մ'երբէք իւր սէրն ու անձնանուիրութիւնը անոր պատուոյն զոհելու չը զլանար . ըսել է թէ՛ Սահմանադրութեան այս առաջին տարեդարձի հանդէսը փառաւորելու փափաքին մէջ են քաղաքիս բոլոր Հայերը . Եւրդ . Հայուն համար ասկէց փառաւոր և նախանձեղ ի՞նչ տեսարան կրնայ ըլլալ . Երժանի՛ յիշատակութեան :

Եւրդ յերկինս մեր Երազարքն անգամ հանդիսակից են մեզ . և կը փառաւորին տեսնելով Դարուս Հայոց կըրած Եզգասիրական ջերմ և աշխոյժ ոգին . Աուրախանան այսօր , տեսնելով անմիաբան կարծուած Հայոց իրարու ընծայած միութեան և սիրոյ համբոյրը . Համբոյր բարեգուն շակ ապագայի Սահմանադրութեան . որոյ առաջին տարեդարձը պատիւ անձին համարիմ քաղցր երգով մը փառաւորել :

* Հանդէսին մէջ ճառախօս Դաղդիացին :

Ե Չ Ա Յ Գ Է Ս

ՏԱՐԵԴԱՐՁԻ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ

Ա.Զ.Գ.Ա.ՅԻՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Արթնցիւր ո Հայ , Նոր արշալուստով ,
Տե՛ս ծագունն արիւնցիս պայծառ երեսով
Կարձած տարեւոր զուարթ չըջանէն ,
Գայ պանծալ Հայոց վեհ բաղլին վրան ,
Պճնել զճակատ Սահմանադրութեան ,
Ի փառս սիրասննջ Հայ տղայն վեհմ :

Կեցցէ՛ Միութեան , Սիրոյ կենսատուն
Կեցցէ՛ Ազգային Սահմանադրութիւն :

Ե՛կ Արեւելեան խրախճանաց Բնար ,
Բազմէ՛ կրտստոցդ 'ի թեւ սիրահար .
Ճշմարիտ Հայուն չըթանց հեռ երգել
ՅՈՐ ՄԵՆ ՏԱՐԵԴԱՐՁ ՍՈՐԲ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ
Ա.Զ.Գ.Ա.Յ.ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ .

Հաննի՛ արձագանքդ Հարց դերեզմաններ :
Կեցցէ՛ Միութեան Սիրոյ կենսատուն
Կեցցէ՛ Ազգային Սահմանադրութիւն :

Ո՞ր Հայ մտնալով յիշատակդ արդար ,
Կրնայ ուրանալ պարգեւներդ հաղար .
Դո՛ւ լոկ միխիթար Հայ սրտից տխուր .
Դո՛ւ Ազատութեան սկիզբն եւ պաշտպան .
Խաւանց ծորան , Սիրոյ կերպարան .

Օրէնք Ազգութեան , Սահման երկնատուր ,
Կեցցէ՛ Միութեան , Սիրոյ կենսատուն
Կեցցէ՛ Ազգային Սահմանադրութիւն :

24 ՄԱՅԻՍ 1861.

Կ. ՊՈԼԻՍ

Բնութեան ստննէն գեղեցիկ ափս ,
Մնաւ դքեղ անձկով ծաղկապսակ Մայիս .
Օրօրոցի մէջ ամբողջ մէկ տարի ,
Լացիւր կղկղալով դառն հողմոց բերան .
Բայց գգուելով ձեռք Ազգասիրական ,
Հասուցին փառաց աւուրս տօնելի :

Կեցցէ՛ Միութեան Սիրոյ կենսատուն
Կեցցէ՛ Ազգային Սահմանադրութիւն :

Ա՛րդ . չը դադրին սիրտք ոգւով զգայուն ,
Մերձենալ 'ի սերձ Սահմանադրութիւն .
Տալ սիրոյ համբոյր ճակտին Հայկազնեան ,
Եւ 'ի փառս Ազգիս , Հայրենեաց միակ ,
Ուխտել միշտ մնալ ազատ թեւին տակ ,
Մաղթել կալ հատաւտ մինչ աւուրց վախճան :

Կեցցէ՛ Միութեան Սիրոյ կենսատուն
Կեցցէ՛ Ազգային Սահմանադրութիւն :

Օ՛ն հապա եղբարք Սահմանադրական ,
Պարենք թեւ 'ի թեւ մէկ սիրտ մէկ բերան :
Եւ դու զարկ սիրոյ թելերդ ո՛ք քնար
Որ երբեմն տխուր հեծէիր ցաւօք .
Օ՛ն ազատութիւն . ցնծութեան փառօք
Երբէ՛ քաղցրանաւ մեզ հետ ծափահար :

Կեցցէ՛ Ազգային Սահմանադրութիւն ,
Ի շնորհս ՕՍԽԱՆԵԱՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ արթուն :

Երգեաց

Ն. Ս. ՄԵԶՊՈՒՐԵԱՆ